

معرفی رشته مدیریت جهانگردی

در این نوشته برآنیم به معرفی رشته مدیریت جهانگردی بپردازیم. با ما همراه باشید.

رشته مدیریت جهانگردی یکی از **رشته‌های گردشگری** موجود در کشور است. مشخصه اصلی آن میان رشته ای بودن آن است. اگر نگاهی به فهرست دروس این رشته ببینیم این موضوع کاملاً روشن خواهد بود. عناوین دروس رشته مدیریت جهانگردی را در یک دسته بندی کلی می توان شامل: زبان (های خارجی)، اقتصاد، ریاضیات و آمار، دروس مدیریت و بازاریابی، علوم اجتماعی، تاریخ و جغرافیا دانست.

پیشینه رشته:

رشته مدیریت جهانگردی برای اولین بار در سال ۱۳۷۴ در ایران راه اندازی شد. اولین دانشگاهی که این رشته را وارد سیستم آموزشی کشور نمود **دانشگاه علامه طباطبایی** بود. در واقع این دانشگاه را می توان پدر علم گردشگری کشور دانست. این دانشگاه همچنین در سال‌های بعد پیشرو راه‌اندازی دوره‌های ارشد و دکترا در کشور شد.

هنگامی که صحبت از رشته مدیریت جهانگردی، می‌شود، تصور بسیاری از افراد براینست که این رشته همانند نامش، مملو از گشت و سفرهای (داخلی و احیاناً خارجی) است. تصویری که در هنگام تحصیل در رشته رنگ می‌بازد. در مشاوره‌هایی که در ارتباط با انتخاب این رشته داشتیم، همواره افراد از علاقه خود به سفر و گردشگری می‌گویند و تصور می‌کنند، که با انتخاب این رشته، می‌توانند به این علاقه خود برسند.

اما واقعیت این چنین نیست. آنچه در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی گردشگری صحبت می‌شود اکثراً پیرامون مسائل تئوریک و نظری رشته است. و تعداد گشت و سفرها در تمام طول تحصیل به ندرت به تعداد انگشتان دست می‌رسد. (خصوصاً اگر در دانشگاه‌های سطح پایین تحصیل نمایید، تعداد این سفرها ازین هم کمتر خواهد شد).

نکته‌ی دیگر هدف انتخاب رشته ست، به عنوان مثال، افراد تصور می‌کنند برای تورلیدر شدن یا تاسیس دفاتر خدمات گردشگری می‌باست در این رشته تحصیل کنند. اما باید گفت اگرچه تحصیل در این رشته، می‌تواند فرد را در رسیدن به این هدف یاری کند اما هیچ الزامی به در تحصیل در رشته نخواهد داشت. به عبارت دیگر اگه هدف فرد تبدیل شدن به یک تورلیدر است، نیازی به تحصیل در این رشته (در مقاطع کارشناسی یا ارشد) و صرف هزینه و زمان زیاد ندارد، بلکه می‌توانید با شرکت در **دوره‌های کوتاه‌مدت گردشگری** به این هدف برسید. که هم از نظر زمان و هم هزینه بسیار با صرفه‌تر از تحصیلات عالی هستند.

این رشته هم‌اکنون در تمام دانشگاه‌ها (دولتی، آزاد، پیام نور، غیر انتفاعی، علمی کاربردی) و مقاطع تحصیلی پذیرش دانشجو دارد. از جمله دانشگاه‌هایی که نسبت به پذیرش دانشجو در این رشته اقدام می‌کنند، می‌توان به دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، تبریز، شیراز، بم، سمنان، مازندران، یزد، محقق اردبیلی و ... اشاره کرد.

نظام آموزشی

در حال حاضر رشته مدیریت جهانگردی در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری اقدام به پذیرش دانشجو می کند.

مهارت‌های لازم رشته:

یکی از عوامل مهم در هنگام انتخاب هر رشته دانشگاهی که می‌بایست بدان توجه نمود، الزامات و نیازمندی‌های لازم آن رشته است. رشته مدیریت جهانگردی نیز از این قضیه مبرا نیست. لذا فردی که تمایل به تحصیل در این رشته را دارد، می‌بایست از این الزامات و نیازها مطلع باشد. که از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- آشنایی با زبان‌های خارجی (ترجیحا انگلیسی، آلمانی، فرانسوی، اسپانیایی، عربی و ...) ...
- آشنایی اجمالی با فرهنگ و تاریخ کشور
- روابط و تعامل اجتماعی خوب

بازار

یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های یک دانشجو در انتخاب رشته تحصیلی، وضعیت بازار کار آن رشته است. این موضوع شاید در ابتدا چندان برای او مهم تلقی

نشود و صرفاً بخاطر علاقه‌ای که به آن رشته داشته، وارد دانشگاه شود، اما پس از پایان دوران تحصیلی نمود بیشتری پیدا می‌کند. بطوری که اگر پس از پایان تحصیلات دانشگاهی دوباره از او درباره انتخاب خود، سوال شود، پاسخ واقع بینانه‌تری را شاهد خواهیم بود.

بنابراین تاکید ما این است که پیش از انتخاب هر رشته، در مورد بازار کار آن تحقیق کنید، تا تجربه گاهی نامناسب دیگران درباره خود شما تکرار نشود. این مسئله در رشته‌های گردشگری اهمیت بیشتری دارد. زیرا به واسطه جدید بودن و عدم ثابت بازار کار آن، گاهی مشکلات آن بیش از رشته‌های دیگر می‌نماید.

“بطور شخصی در طول سال‌ها مشاوره، با موارد بسیاری برخورد داشته‌ام که علاقه ابتدایی به رشته در انتها به تنفر تبدیل شده است. مواردی بسیاری نیز دیده شده، که فرد بعد از پایان تحصیلات در این رشته، به علت عدم یافتن شغل مناسب، وارد بازار کار آزاد و غیرمرتبط و گاهی متضاد با رشته خود شده است. بطور کلی دانشجویان گردشگری نسبت به تبعیض تحصیلی و شغلی که با آن مواجه هستند چندان تصور روشنی نیز به بازار کار آن ندارند.”

بیشتر بخوانید! دعوت به همکاری در سایت دانشجویان گردشگری

اما وضعیت اشتغال گاهی نامناسب رشته، تنها به بازار کار مربوط نمی‌شود، بلکه خود دانشجویان در این زمینه نقش پررنگی دارند. با توجه به ماهیت خدماتی و زمینه فعالیت رشته، شاهد آن هستیم که دانشجویان چندان حاضر به فعالیت عملی (کارآموزی) در زمینه کاری خود نیستند. به همین روی، مهارت‌های

لازم جهت تصدی مشاغل مرتبط با رشته خود را ندارند. توصیه‌ای که اکیدا و بارها به دانشجویان کرده‌ایم این بوده که حتما دوره کارشناسی خود را به تجربه‌آموزی در بازار کار بگذرانید تا در دوران فراغت از تحصیل از مهارت لازم (مهارت‌های شغلی و ارتباطی، زبان انگلیسی، فن بیان، مهارت‌های تحلیلی، کارآفرینی و ...) برای کسب مشاغل گردشگری برخوردار شوید.

با توجه با مطالب بیان شده، بهتر است اندکی درباره زمینه‌های کار رشته‌های گردشگری صحبت کنیم:

از نظر بازار کار دولتی، وضعیت چندان مناسب نیست. تنها سازمان مستقیم جذب کننده نیرو گردشگری، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می‌باشد، که به علت محدودیت‌های مختلف، در این سال‌ها، چندان علاقه‌ای به جذب نیروهای دانشگاهی نشان نداده است. بنابراین تصور دانشجوی مبنی بر اینکه با تحصیل در این رشته می‌تواند در این سازمان مشغول به کار شود، تصور نزدیک به واقعیتی نیست. در میان سازمان‌های غیر مستقیم، شهرداری و اسناداری‌ها می‌تواند انتخاب مناسبی برای اشتغال باشد (البته منوط به اینکه نیاز به نیرو متخصص گردشگری داشته باشند).

اما به واسطه ماهیت خدماتی این رشته، در بازار کار آزاد موقعیت‌های زیادی می‌توان جستجو کرد. اشتغال در آژانس‌های مسافرتی و هوایی، هتل‌ها و مراکز اقامتی و مراکز گردشگری از آن جمله است.

فهرست کامل بازار کار رشته‌های گردشگری را در زیر می‌توانید مشاهده نمایید:

مراکز اقامتی (هتل، متل، ...)
آزانس‌های گردشگری
دانشگاه‌ها (مدرس و پژوهشگر)
سازمان‌های دولتی (سازمان میراث، شهرداری ها و استانداری ها)
راهنمای انواع تورها
مراکز تفریحی و گردشگری کشور

سر فصل دروس مدیریت جهانگردی و تعداد واحدها:

تعداد واحدهای درسی این دوره 132 واحد می باشد. توضیح: با توجه به ضرورت تسلط دانشجویان به زبان دوم، یکی از زبان های فرانسه، آلمانی، عربی به عنوان زبان دوم در نظر گرفته شده که طبق برنامه ذیل و براساس انتخاب دانشجو ملزم به گذراندن آن می باشد.

عربی 4 : واحد
فرانسه 4 : واحد
آلمانی 4 : واحد

نکته: در اعلام سرفصل دروس این رشته از سایت وزارت علوم استفاده شده است. این سرفصل صرفاً جهت آشنایی کلی با محتوای دروس است و احتمال تغییرات جزئی وجود دارد.

دروس پایه مدیریت جهانگردی

نام درس	نام درس
اصول حسابداری 1 و 2	ریاضیات کاربردی در مدیریت جهانگردی
آمار کاربردی در مدیریت جهانگردی	مبانی کامپیوتر و کاربرد آن در مدیریت جهانگردی
اقتصاد خرد	اقتصاد کلان

نام درس	نام درس
مبانی سازمان و مدیریت	روش تحقیق در مدیریت
حقوق اساسی	روانشناسی عمومی
مبانی جامعه شناسی	

دروس اصلی مدیریت جهانگردی

نام درس	نام درس
رفتار سازمانی	پژوهش عملیاتی در جهانگردی
تاریخ فرهنگ ایران 1 و 2	شناخت روحیات ملل
قوانین و مقررات حقوقی جهانگردی	مبانی مردم شناسی
مدیریت بازاریابی و تبلیغات جهانگردی	اقتصاد جهانگردی
شناخت صنایع دستی ایران	نقشه خوانی و آشنایی با نقشه
جغرافیای جهانگردی ایران	جغرافیای جهانگردی عمومی
شناخت صنعت جهانگردی	گذراندن اوقات فراغت
آداب سفر در اسلام	تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی ایران
زبان انگلیسی 1 و 2	زبان دوم 1 و 2

دروس اختصاصی مدیریت جهانگردی

نام درس	نام درس
باستان شناسی ایران	هنر و معماری ایران 1 و 2
آشنایی با موزه های ایران	امور مسافرت و صدور بلیط
فن راهنمایی	زبان انگلیسی تخصصی 1 و 2

نام درس	نام درس
مطالعات تطبیقی سیاست های جهانگردی	برنامه ریزی توسعه جهانگردی
فرهنگ عامه	برنامه ریزی و سرپرستی گشت های جهانگردی
زبان انگلیسی - مکالمه	زبان انگلیسی - مکاتبات تخصصی
کارآموزی	شنایی با سازمان های دولتی ایران

دانشگاه هایی که در رشته مدیریت جهانگردی پذیرش دانشجو دارند (بر اساس دفترچه کنکور 93)

دانشگاه تبریز	دانشگاه سمنان
دانشگاه شیراز	دانشگاه علامه طباطبایی
دانشگاه مازندران	دانشگاه محقق اردبیلی
دانشگاه یزد	مجتمع آموزش عالی بم
دانشگاه غیر انتفاعی علم و فرهنگ	دانشگاه غیر انتفاعی شمال - آمل
دانشگاه غیر انتفاعی شیخ بهایی	

دانشگاه هایی که در رشته مدیریت جهانگردی پذیرش دانشجو دارند (بر اساس دفترچه کنکور 94)

دانشگاه تبریز	دانشگاه سمنان
دانشگاه شیراز	دانشگاه علامه طباطبایی
دانشگاه مازندران	دانشگاه محقق اردبیلی
دانشگاه یزد	مجتمع آموزش عالی بم
دانشگاه غیر انتفاعی علم و فرهنگ	دانشگاه غیر انتفاعی شمال - آمل
دانشگاه غیر انتفاعی شیخ بهایی	دانشگاه شهرکرد

	دانشگاه کردستان

دانشگاه هایی که در رشته مدیریت جهانگردی پذیرش دانشجو دارند (بر اساس دفترچه کنکور 95)
(غیر از دانشگاه پیام نور، دانشگاه آزاد و موسسات غیرانتفاعی)

دانشگاه تبریز	دانشگاه سمنان
دانشگاه شیراز	دانشگاه علامه طباطبایی
دانشگاه مازندران	دانشگاه محقق اردبیلی
دانشگاه یزد	مجتمع آموزش عالی بم
دانشگاه غیر انتفاعی علم و فرهنگ	دانشگاه گیلان
دانشگاه غیر انتفاعی شیخ بهایی	دانشگاه شهرکرد
دانشگاه کردستان	

رشته های ارشد مدیریت (بر اساس دفترچه کنکور ارشد 95):

گرایشهای ارشد مجموعه مدیریت جهانگردی:

- [بازاریابی جهانگردی](#)
- [برنامه ریزی توسعه جهانگردی](#)

گرایشهای ارشد مجموعه مدیریت:

- [مدیریت بازرگانی \(با 7 گرایش\)](#)
- [مدیریت دولتی \(همه گرایشها\)](#)
- [مدیریت صنعتی \(همه گرایشها\)](#)
- [مدیریت فناوری اطلاعات \(همه گرایشها\)](#)
- [مدیریت تکنولوژی \(همه گرایشها\)](#)
- [مدیریت مالی \(همه گرایشها\)](#)
- [کارآفرینی \(همه گرایشها\)](#)
- [مدیریت منابع انسانی \(همه گرایشها\)](#)

- مدیریت حمل و نقل دریایی بین قاره ای
- مدیریت بازرگانی دریایی
- مالی (همه گرایشها)

گرایشهای ارشد مجموعه مدیریت اجرایی:

- مدیریت اجرایی (با 2 گرایش)
- مدیریت امور شهری

- مدیریت کسب و کار (با 10 گرایش)

رشته های دکترای مدیریت (بر اساس دفترچه کنکور دکترا 95):

- مدیریت صنعتی
- مدیریت بازرگانی (همه گرایشها)
- مدیریت دولتی (همه گرایشها)
- مدیریت فناوری اطلاعات
- مدیریت استراتژیک
- مدیریت رسانه ای
- مدیریت گردشگری
- مالی
- مدیریت سازمانهای دولتی ایران
- سیاستگذاری علم و فناوری
- مدیریت توسعه
- کارآفرینی
- آینده پژوهی
- مدیریت تکنولوژی
- مدیریت پیشگیری از جرم
- مدیریت قراردادهای بین المللی نفت و گاز
- مدیریت اطلاعات

وضعیت استخدامی رشته کارشناسی مدیریت جهانگردی

مشاغل زیر به طور مستقیم به این رشته تحصیلی ارتباط دارد و دانش آموختگان در صورت فعالیت در این شغل بیشترین ارتباط را بین رشته

تحصیلی و شغل خود برقرار خواهند کرد :

راهنمای	تورهای	گردشگری	کارمند	آژانس	مسافرتی	مدیر	هتل	مدیر	روابط	عمومی

همچنین مشاغل زیر، ظرفیت جذب افراد مختلف از تخصص های گوناگون را دارا می باشند. در این مشاغل، هر فرد علاوه بر تسلط بر مهارت های مربوط به آن شغل، لازم است به فراخور صنعت و نوع کسب و کاری که در آن مشغول به کار است، دارای دانش تخصصی مربوطه نیز باشد:

کارمند بانک   رئیس بانک   کارشناس بیمه   مدیر خرید و تدارکات   مدیر فروش   مدیر بازاریابی

-توانایی موردنیاز

-وضعیت حاضر

-پیش بینی آینده